

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, az Arad és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 2 évre 24 frt, 1/2 évre 12 frt, 1/4 évre 6 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyező 16 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARAD NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A magyar nemzet dicsősége.

Arad, július 11.

A szabadelvű párt közel negyedszázados állandó, megszakítás nélküli kormányzatának két nevezetes határjelzőjét állítja föl ez évben a *Bánffy* miniszterium. Az egyikről, a polgári házasság és állami anyakönyvvezetés életbeléptetéséről a múlt napokban emlékeztük meg e helyen; ez azoknak az önfeláldozó és hazafias küzdelmeknek a messze jövőbe kimagasló emlékköve, melyet a szabadságszeretettel egybeforrott magyar közszellem segítségével emelt a szabadelvű párt az ő államalkotó és fentartó hivatottságának örök dicsőségeül.

A társadalmi reformok körül, a nemzettest egybeforrasztására hivatott ezen korszakot alkotó eredmények mellett nem kisebb dicsőségére válik a magyar liberális párt és a kebeléből alakult kormányok politikájának az a rendkívüli siker, melyet a közgazdaság emelése és az államháztartás rendezése körül elért. Ezen hosszas és átgondolt, évtizedekig tartott becsületes munkálkodásnak, melyben az önzetlen honszeretet karöltve működött a lángész hatalmával, betetőzését ünnepli a magyar nemzet most, midőn államhitelevel a leggazdagabb és hatalmasabb kulturnépek közé emelkedve, 3 százalékos kölcsönrel lép föl e hó 15-én a világpiacra, még pedig a fényes siker minden biztosítékaival.

Ugyanis a kibocsátási 87-es árfolyam és a 90 év alatt eszközendő teljes névértékű törlesztés, valamint az ezen árfolyam

melletti 3,45 százalékos kamatozás még mindig oly kedvező konjunkturákat nyújt a legitim jövedelmekre utalt nagy tőkéknek, hogy azok előreláthatólag többszörös tuljegyessel partícipálnak az új kölcsönben. Ez magyarázza meg azt is, hogy az angol és hollandi tőke is egymással versenyezve törekszik részt venni az emisszióban, ami különben csak fokozza a pénzügyi téren kivívott ezen győzelem jelentőségét.

Nem kisebb becsületet szerez a magyar név számára hitelének ezen emelkedésén kívül azon momentum, mely a kölcsön kibocsátásának alkalmául szolgált; mert ezzel dokumentálódik világszerte, hogy a magyar nemzet a berlini kongresszuson Európa részéről vállalt becsületbéli köteletségének fényesen megfelelt, s Közép-Európa keleti forgalmának éltető erét, a Dunát szabaddá tette.

Ezzel a tényével pedig azt igazolta be a magyar állam és magyar nép, hogy az emberi találékonyság és munkának világszóló alkotásaira ép oly képes, mint bármely más sokkal régibb, hatalmasabb és boldogabb viszonyok között fejlődött kultur-nemzet. Mert ellenségeink sem vitathatják el tőlünk, hogy a *Vaskapu munkálatainál*, melynek költségeit lesz az új 45 milliós kölcsön fedezendő, magyar kezek, magyar ész és kitartással oldottak meg olyan feladatot, hártottak el olyan akadályokat, melyek ellen az idők kezdetétől fogva hasztalan küzdöttek az ősfolyam hullámcsapásai és az azok feletti uralomra törekvő emberi hatalom.

Nagy alkotások jellemzik a szabadel-

vű párt és a kormányok vezérszerepéhez fűződő időket eddig, s ez alkotások az idővel együtt öregbednek méreteikben; míg a mindent ellenző törpe minoritás a haza ellenségeivel szövethető nyomorult fajzattá dekadált, melynek honáruló fondorlatai csak annyit ártnak a szabadelvű párt korszakos alkotásainak, mint a vakandturások Egyiptom guláinak.

BELFÖLD.

A magyar kormány Brankovics patriárka ellen. A Laibachban megjelenő Slovenski Narod egy rövid közleményben: — „A magyar kormány Brankovics szerb patriárka ellen” cím alatt, — azt mondja, hogy a magyar kormány azt akarja, hogy Brankovics patriárka mindenben meghajoljon előtte, mert Brankovics magyar befolyásnak köszöni magas egyházi méltóságát. Brankovics azonban a lefolyt egyházpolitikai küzdelmek alkalmával ellentétes álláspontot merészkedett elfoglalni, ami persze semmiképp sem tetszik a liberális magyar kormányoknak. Most tehát Budapesten azon fáradoznak, miképpen lehetne Brankovicsot nyugalomba taszítani, hogy helyébe egy olyan egyháznagyot tessenek, aki hajlandó lesz arra, hogy a magyar kormány minden kívánságát föltétlenül teljesítse.

A tanítók ünnepe.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 11.

Tegnap fejeztük be az aradi országos tanítói kongresszust, amikor is az „Aradvidéki tanítóegylet” megtartotta XXVI. rendes évi közgyűlését, melyen a tagok nagy számban jelentek meg.

A megyeház nagyterme 10 órakor egé-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A csodadoktor.

Írta: Bekes Gusztáv.

A főváros egyik orvosának várótermében ülnek a betegek és várják, míg az inas őket egyenkint beboosítja.

X. orvos híres ideg- és szivgyógyász. Nagy pszichológus és magas homlokán úgy meglátszik a sok apró ráncokban a tanulmány és bölcsesség. Szemei mereven, nyugodtan néznek a betegre, minthogy régi óras szemé mélyed bele az elromlott szerkezetébe a javítandó órának.

Fájdalmas vonás van ajkai körül, mintha mondani akarná: „szegény beteg, a tested olyan mint egy rossz óra. Csapd a zálogházába, nem ér egy fabatkát sem! Én felhuzom, reperálom, megkenem, de azt hiszem ideig-óráig fog csak pontosan járni. Leőrlí elietve az időt. Ketyeg, berreg, míg egyszerre megáll!”

Szegény jó doktor semmit sem bizott már az orvosszereken. Különösen mióta a patikusok úgy termeltek mint a gombák majd minden utozában és hirdették a sok szerumot, általános gyógyszereket, titkos labdacsokat. A receptura már a patikuseknál lepadt. Ki-ki odamehetett a kért baja ellen megfelelő orvosságot.

— Ah! ez nem megy így tovább! — Szólt az orvos. Ma már mindenki a testét kurálja.

— Én a lelki állapotot fogom tanulmányozni, adok patiensaimnek egy-egy kis könnyelműségi tanácsot, — hogy az életet ne fogja fel tragikusan, a minő, a akkor biztos gyógyulást várhatnak.

Ez új valami lesz és! hozzá a patikusok zsebet nem tölöm! — Így gondolkozott s gondolkozik ma is. — Most is ott ül a vizsgálószékben, előtte egy elegáns férfi. Halvány, fakó arccal és idegesen rángatózó szemekkel. Vékony kezei folyton babrálják, — míg előadja baját. Kérem mondja el baját? — Nem tudok aludni kérem, vagy ha igen, felriadok! Most, hogy meglehetősen jól megy üzletem, jövedelmem kielégítő, — most vagyok beteges. Nincs étvágyam! Fogynak, nézze doktor, ur, milyen soványak lettek karjaim! Kővér ember voltam!

— Csáládja van? — Van! — Van! — felelé kissé elpirulva az elegáns férfi. — De, minthogy az orvos gyónatószámba megy, ki kell mondanom, miszerint nem vagyok boldog. Nőmet meguntam. Antipathikus nekem. Ha hangját hallom, öszszerezzenek.

— Felesége szintén gyűlöli önt? — Nem! Legalább nem hiszem! Hiszen lehetőleg mindent megadok neki. Nem szenved szükségem semmiben. De bánt, hogy vele kell élnem. A szívem hevesen ver, ha közelik. Szeretném eltaszítani!

— Szeret valakit? — Szeretlek! — Szeretlek! Képzeld, csak is kurából,

higye meg kurából! Van egy barátom, s annak van egy fiatal felesége! Ennek hangja oly megnyugtató reám névé. Folyton ott ülök. Ugye, az a levegő jobb, ahof ez az asszony lélegzik. Ha otthon vagyok — fulladok.

— Miért nem válik el? Válassza el barátjától fejét, s meggyógyul.

— Gondoltam reá. De látja nem lehet. Nem lehet. Én husz éves házas vagyok. Ném jól viselte magát, van egy leányunk.

— S így mit gondol, mi lesz?

— Nem tudom! De álmaim rettenetesek. Ma is azt álmodtam, hogy szép barátném karjaiban pihentem, és meglepett a férje is, nóm is. Mindkettőnek kezében pisztoly volt, s tisztán hallottam, a mint nóm lelőtte kedvesemet. De arra már felébredtem, mikorra a férj fegyvere elsült. Iszonyu álom!

— Mikor felébredt, mit csinált?

— Kiugrottam az ágyamból és megnéztem be van-e zárva hálószobám ajtaja. Be volt jól reteszelve. Ném lélekzetvétélet áthallám a másik szobából. Még se nyugodtam meg. Bromkálit vettem be, mégsem esillapodott szívfájásom. Féltém, szörnyen féltém! Reggel alig reggeliztem, még nóm aludtam, elszóktam kedvesemhez. Képzeld ő is az álmodta! Ő is beteg!

— Idegbeteg! S az ön félelme reá reáragadt, Hjah! a modern epidemia, az idegbaj. Menjen fürdőre! — Egyedül?

szen megtelt tanítók, tanárok és tanügybarátokkal.

Az asztalfőn ott láttuk M á d a i Mátyás elnök mellett S z a t h m á r y Gyula kir. tanácsos alispánt, Millig József iskolafelügyelőt, L e n g y e l József helyettes tanfelügyelőt, S c h e n k Jakabot, a délvidéki tanító-egylet elnökét és még számosakat.

M á d a i Mátyás elnök megnyitja az ülést. A jegyzőkönyv hitelesítéséhez szükséges tagok kijelölése után M a u r e r Mihály titkár olvasta fel a múlt évről szóló jelentést, melyből a következőket adjuk:

Tekintetes közgyűlés!

Múlt évi közgyűléstől nyert megbízatásunkról, valamint az igazgatóválasztmány működéséről van szerencsénk következőkben megtenni tiszteletteljes jelentésünket.

A XXV. közgyűlés 35. sz. határozatával megválasztott tisztikar és igazgatóválasztmány 1894. július 14-én tartott első ülésén végleg megalakult a megkezdte működését. Azonban a Mindenható két kiváló tagját magához szólította, szomorú szívvel kell jelentenünk, hogy Némethy Károly és Boros Janka igazgató választmányi tagok elhaláloztak. Általuk egyletünknek két munkás tagját veszítettük el. Az igazgatóválasztmány emlékeket jegyzőkönyvileg megörökítette s a megboldogultnak családjaikhoz részvétiratot intézett. Az így megüresedett két rendes választmányi tag helyét az alapszabályok 38. §-a értelmében az igazgatóválasztmány 28. határozatában Drescher Gizella és Balázs Ferenc póttagokkal töltötte be s ezek helyébe póttagokul meghívták: Tabakovits Mária és László János egyli. tagok. Meg kell említenünk Szöllősy Károly aradi polgári iskolai igazgató elhalálozását is. Megbaldogult nem volt ugyan egyesületünk tagja lefolyt évben, de mindnyájan tudjuk, hogy lelke-szive mennyire oszúgott a tanügyről s emlékezőnk mindnyájan nagy tevékenységére, melyet egyletünk működésének első éveiben kifejtett. Tudjuk, mily nagy része volt az egylet tízéves történetének megírásában. Legyenek áldva emlékeik közöttünk s merítsünk a megboldogultak példájából erőt és kitartást nehéz pályánkra.

Új tagokul felvétellett a lefolyt egyleti évben. Kertay Ilona Arad, Králik Andor Almás-Kamarás, Papp György O-Szt. Anna; László János Arad, Kavasz Rajmond Atzélháza; Ursic Katioza Arad; Welsz Lujza Arad, Elias Jakab Arad és Junga Margit Arad. Összesen: 9. A rendes tagok jelenlegi száma 189. (l. bjkv. 5.) 53 pártoló és 20 tiszteletbeli tag.

Tavalyi közgyűlésünkön E d v i I l l é s László kereskedelmi kamarai titkár érdekes eszmét vetett fel a „népiskola és az iparos nevelés” című felolvasásban. Nem kevesebbről van szó. minthogy a népiskola, különösen

pedig a néptanítók áldásos működése által akarja az ipari pályát kedvelté tenni és kíván a hazának értelmes és képzett iparosokat nevelni. E kérdést az aradi, a borosjenői fiók-bizottság és az igazgatóválasztmány tárgyalta, továbbá az országos bizottság, más társjegyletek, a tanügyi lapok és egy része a napi lapoknak. Így tehát az első lépés, az érdeklődés felkeltése megtörtént; és e téren a tanító-egyletet csak az indítványozás joga illeti meg, maga a végrehajtás a tanügyi kormány hatáskörébe tartozik. A magunk részéről megkerestük a nagyméltóságú miniszteriumot, hogy intézkedjék az iránt, hogy kisebb községekben, ahol a mai szervezetnek megfelelő elsőfokú ipariskolák felállítása nem szorgalmazható, se hanyagoltassék el az iparostanonozok oktatása.

A tápintézet érdekében a XXV. közgyűlés 20. sz. határozatában kifejezett óhaj szerint oly szerencsések voltunk, hogy sikerült fővédnöknek megnyernünk méltóságos báró világosvári B o h u s Zsigmond cs. és királyi kamarás urat, ki kegyes volt a 600 tagu bizottságot összehívni. E szervező bizottság 1894. július 24-én tartotta meg nagygyűlését nagys. S z a t h m á r y Gyula kir. tanácsos alispán úr elnöklése alatt. E gyűlésen megállapítottak a szervezkedési szabályok, megválasztott 12 felügyelő bizottsági tag, kikhez az igazgatóválasztmány 52 hat. szintén 12 tagot választott. A szervezkedési szabályok jóváhagyás végett felterjesztettek, honnan visszaérkeztek némi kijavítás végett, melyet a tekintetes Közgyűlésnek a tárgysorozat későbbi pontjain fogunk bemutatni. Együttal jelenthetjük, hogy a tápintézet iránt sikerült Aradváros és Aradvármegye közönségének rokonszenvét megnyerni s úgy erkölcsi mint anyagi támogatását biztosítani. Mint alapító tag jegyeztett 1000 frtot a fővédnök méltóságos báró Bohus Zsigmond és 2000 frtnyi alapítványnak megfelelő kamatot az „Aradmegyei jegyzők egyesülete.”

Egyletünk képviselőjében B a l á z s Ferenz egyleti tag meglátogatta a Debreczeni tanszerkiállítást s arról igen tanulságos jelentést tett. A demografiai kongresszuson O s i k János egyleti tag vett részt, ezen képviseltetés azonban csak Arad sz. kir. város támogatásával volt lehetséges. Képviselve volt ezenkívül egyletünk az országos bizottságnak tavalyi Debreczenben tartott és a husvéti közgyűlésén Budapesten, valamint a II. országos és egyetemes tanügyi kongresszus előkészítő bizottság ülésén; e kongresszusra egyletünk csatlakozását, valamint a millenniumi kiállításban való részvételt bejelentette. Az igazgatóválasztmány képviseltette magát egy ízben a borosjenői fiókbizottság ülésén s viszont a fiókbizottság elnöke egyszer részt vett az igazgatóválasztmány ülésén.

Tavalyi közgyűlés 22. sz. határozatával az igazgatóválasztmány tette át a pályatete-

lekre vonatkozó javaslatot, az erről vonatkozó jelentést külön van szerencsénk bemutatni; valamint külön jelentés tétetett a jubileum rendezéséről és a névmagyarosítás ügyében megindított mozgalomról is.

Az országos bizottság igazgató tanácsa felkérte egyletünket, hogy dolgoztassék ki a teljes nyugdíj jogosultság idejének 30 évre való leszállítása, a tanítók 600 frtnyi fizetési minimuma, a járási tanfelügyelet szervezése és a szolgálati pragmaticára vonatkozó teljes tanügyi program. Tizenkét pontból álló programot készítet az igazgatóválasztmány és annak előadásával O s i k János e. t. lett megbizva. Ugyancsak az országos bizottságnak megkeresésére S o h r e d t György II. alelnök elkészítette az egylet történeti adatait.

A tanítók fuvar és napidijai, a lakáspénzzel nem rendelkező tanítók, a nyugdíj-illeték tárgyában megkeresést intéztünk a miniszteriumban. De egyre sem érkezett kedvező válasz. Mindazonáltal felszinen kell tartani e kérdéseket, hogy majd a néptanítástígyi vagy a nyugdíj törvény revíziója alkalmával a tanítók kívánságai teljesüljenek, adott esetben társadalmi uton indítottunk mozgalmat a tanítók érdekében.

A marostordai általános tanítótestületnek a tankönyvek új kiadására vonatkozó indítványát igazgatóválasztmányunk tárgyalta és annak értelmében megkereste az országos bizottságot, tegyen lépést illő helyen, hogy egy könyvből csak 3-4 évben engedessék meg módosított kiadás azon feltétel alatt, hogy a kiadó köteles a megelőző kiadást a forgalomból kivonni.

A fiókbizottságok működésére vonatkozólag jelenthetjük, hogy az aradi, borosjenői és a kisjenői fióbság alakult meg és működött.

A helybeli és vidéki fiókbizottságok működésének méltatása után a jelentés végét ért.

Az első, aki a felolvasott jelentéshez hozzá szolt, S z o m o r u István pécskai tanító volt, aki interpellációjával egy, már a lapokban kellőleg letárgyalt személyi ügyet hozott sok tapintatlansággal a felszínre, nagyot rontva ez által az ünnepi számba menő jubileumi közgyűlés méltóságán.

Ő maga volt az, aki az elnök eljárását helyeslő nagy többséggel szemben lánzsát tört, Krausz Jakab, vilagosi tanító mellett. Ez a tanító ugyanis nem kapott meghívót a közgyűlésre, nem pedig azért, mivel ellenszégülvén a többség határozatainak, az egyesületekből kilépettnek tekintetett.

Ebből az esetből kifolyólag kezdte bírálgatni Szomorú István az elnök eljárását, de kevés eredménnyel, mert az óriási többség Máday Mátyás elnök mellett nyilatkozott meg, midőn a Krausz Jakab ügyében követett eljárását helyeselte.

Következőleg a pénztári jelentést olvasták

— Hát vigye magával!

— Nőmet! nem! akkor sohasem gyógyulok meg. Ha reánézek, eszembe jut, hogy utamban áll és... és ha „öt” viszem el, akkor én is, „öt” is félni fogunk!

Ugy érzem magamat, mint lady Macbeth, ki éjjel is feljárt a kezein képzelt vért lemosni, mely bünteteiből rajta száradott. Nekem olyan kura kell, hogy idegeim megerősödjének. Segítsen rajtam! Hiszen más embernek is van barátja, s ennek neje, szeretője, felesége gyermeke, és még sem pusztul el. Epikurista.

Élvez és azért nőjét is megbecsüli.

Az összhang a családi életben nem bomlik fel. De én, én beteg vagyok!

— És felesége?

— Nőm egészséges. Hízik. Mit sem tud, csak sejt. Iszonyu szerencsétlen lenno, ha a meztelen valóságot megtudná.

— Hát vigyázzon!

— Vigyázzok! Oh! és hogyan vigyázok.

Kertlőket teszek, úgy jövök vissza szép szomszédnémhöz.

S mégis fogam vaczog, úgy télek.

— Mondjon meg mindent nejének, s akkor megszűnik félelme!

— S ha nőm belehal a fájdalomba, a válsába, mert erre el fog válni?

— Eh! ön meggyógyul! Ön gyógyulni akar. Ha ön azt akarja, hogy megreperáljam, akkor ne törődjék ön azzal, ha egy más szervezet meg az ön gyógyulása árán tönkre. Ön így nem élhet.

Mihelyt vagy szakít kedvesével, vagy elválnék a helyzete tisztuland, lelki nyugalma visszatér s ön újra alszik, essik, mint azelőtt.

S ment a halvány férfiú gondolkozva és tépelődve haza. Igen! Igaza van az orvosnak, — ő mindent bevall!

Térdei roskadoztak, amint kézen fogta gyűlölt feleségét, bevezetvén őt dolgozószobájába. Ott leültette őt, szembe tilt vele.

Megtörölte izzó homlokát, melyet a veríték kivert, s így szólott.

— En el akarok válni! Szerettem X. barátom nejét. Régen megakartam ezt neked vallani.

— Ah! boldoggá teszsz! — kiáltá az asszony. — mi X. barátoddal régen szeretjük egymást!

— Doktor ur, doktor ur! — rohan be sietve az idegbeteg ember orvosához. — Ön csodakurát tett rajtam.

— Hogy-hogy.

— Meggyógyultam.

— Ah! Követte tanácsomat? Bevallott mindent a feleségének?

— Bel! Es gondolja, meg is raktam!

— Nem akart válni?

— Dehogy! Képzelve, ő is megcsalt és épen azzal a barátommal, kinek nejét szerettem.

— Annál jobb! Most kicserélik az asszonyokat nyiltan, mint eddig tették titokban!

— Ah, dehogy! En elhagyom a kedvese-

met. Hiszen, az ő férjének jobban tetszett az enyém, bizonyosan többet is ér. Megvertem és kibékültünk. Itt a tiszteletdíja, doktor ur! Maga csodálatos ember, a lelkeket kurálta meg!

S az orvos beírta a jegyzőkönyvébe: „a hűtelenség és idegességből eredő szerelmi vágy ellen legjobb orvosság a „quitt”.

Küzdelem a pénzért.

— Regény. —

Írta: Tor Hedberg.

Az „Aradi Közlöny” számára, svéd eredetű fordítva.

[14]

[Utányomás tilos.]

Nem messze tőle a fűben rendszerint Tromfi nyugtázkodott kényelmes tétlenségben, bambán vakargatva füle tövét egyik lábával, s kapkodva a napfényben körülötte zümmögő legyek után.

Csupán vasárnaponként élvezett háborítlan nyugalmat Bask ur, de nem azért, mintha ajtatosabb lett volna a többi kiszolgált katonánál, hanem mert éppen vasárnap volt, s ilyenkor ő is oda elegyedett a zsoldárokat éneklő tömegbe.

Amily gyöngye és elnéző volt Baskné asszony e két lény iránt, épp oly szigorú és követelő volt leányával szemben. Soha sem beszélt vele barátságosan, bátorító és felvidítő szavakat soha sem vetett rá, csak szitkokkal és feddésekkal halmozta el. És mégis e szí-

fel, mely szerint az egylet múlt évi bevételai 549 frt 52 krt és 2 db. cs. és kir. aranyat tesznek ki, míg a kiadásai összesen 456 frt 56 krt.

Voltak azonban az egyletnek költségvetésén kívüli kiadásai is. így: 1. Tápintezetre 67 frt 5 kr. 4. Jubileumi közgyűlés előkészítése 120 frt 30 kr. Összesen: 187 frt 35 kr. Hozzáadva a fenti kiadást 466 frt 56 krt az összes kiadás 643 frt 86 kr. A költségvetésben elő lett irányozva 516 frt 20 kr. A költségvetésbe belüli kiadás 456 frt 51 kr. Megtakarítás 59 frt 69 kr. 1893—94. évi maradvány 1433 frt 76 kr. Folyó évi bevétel 549 frt 52 kr. és 2 darab csász. és kir. arany. Összesen 1933 frt 28 kr. Folyó évi kiadás 643 frt 86 kr. Maradvány az 1894—95. év végén 1339 frt 42 kr. és csász. és kir. arany 2 drb.

A közgyűlés a jegyzési tudomásul vette és W l a o s i l Károly egyletét pénztárosnak a felmentvény megadása után ügybuzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A költségeloirányzat elfogadását K ö m i v e s József könyvtáros jelentése követte. E szerint az „Aradvidéki tanító egylet” könyvtárának jelenlegi állása: 515 példány 324 kötet (bekötött művek) és 179 füzetben (kötetlen művek) 800 frtnyi értékben, melyek egy új 70 frtos szekrényben vannak elhelyezve.

A könyvtár a lefolyt egylet évi évben 16 művel szaporodott: 13 frt 50 krnyi értékben, melyek még többnyire kötetlen állapotban vannak, 17 példányban és 21 füzetben; ehhez számítandók még a következő társasági lapok 1895. évfolyamai: 1. a Comenius társaság folyóirata, 2. Család és Iskola, 3. Magyar Tanítóképző, 4. Nemzeti Iskola, 5. Nemzeti Nőnevelés. Népevelők Lapja és 7. a Néptanoda.

A felmentvényt a könyvtárnoknak is megadta a közgyűlés.

M a u r e r Mihály titkár olvasta a bíráló-bizottság jelentését, mely a benyújtott pályaművekről szól.

Az első tételre! „A magyar népi skola legyen állami ügy”, két pályamű érkezett be. Ezek egyike „Bizalmam az ősi erényben” jelíggel viselte, s a másik felett szembeötölően kimagaslott. A bírálat dícsérőleg emlékezik meg az értekezésnek nem csupán nagy tanulmányra és olvasottságra valló alaposágáról, hanem nyelvi szépségeiről is.

A bírálok egyhangulag e műnek ítéltek oda a negyven korona pályadíjat.

A jelíggel felbontatván, abból Pituk Béla gáji tanító nevére tündt elő. A közgyűlés a szerzőt zajosan megjelönte.

Az öt arany pályadíjra a következő tétel volt kitéve.

„Miként lehetne elérni, hogy már az iskolában ne mutatkozzanak a gyermekek között bizonyos ellentétek, nemzetiség, felekezeti és vagyoni fokozat szerint.”

A pályaművek közül a bírálok egyet ha-

tározottan kiemelték; ennek szerzője — mint később a jelíggel levél alkalmával kiderült — T a b a k o v i t s Mariska aradi tanítónő. Ot is lelkesen megjelönte.

Ezután S z a t m á r y István olvasta fel a közgyűléshez nagyszámúban küldött üdvözlő iratokat és sürgönyöket.

Az elnök által adott szünet alatt J u h á s z József, szemlái tanító mutatta be egy praktikus szemléltető eszközt, amely mint egy tíz szemléltető eszközt helyettesít egyben s czélszerűsége, olcsósága mellett különösen vidéki iskolákban sikerrel alkalmazható.

A találmány egy fordítható szekrény, melynek rekeszei a magyar és német irva-olvasást, a számolást, s annak műveleteit teszik szemléltetővé; hátul pedig táblát szolgáltat a gyermekeknek. Az egész szekrényt 25 frtért meg lehet szerezni.

A másik feltaláló W é b e r Péter, az aradi állami főreáliskola ügyes szolgálja, a aki új táblafestékét mutatta be a közgyűlésnek, nem kis feltűnést keltve véle.

A festéket bárki is kezelheti, s az amelyet, hogy a legszebb matt-feketesínt adja, öt-hat perc lefolyása alatt megszárad és lemoshatatlan lesz. Véber mindjárt a helyszínén eszközölt festést és pedig sikerrel.

A közgyűlés a két feltalálót megjelönte, s kimondta, hogy találmányaik praktikus-ságáról meggyőződve, nekik ajánlólevelet adnak.

J u h á s z Józsefnek K o v á c s Vincze indítványára külön jegyzőkönyvi elismerést is szavazott a közgyűlés.

Új tagokul vétettek fel az egyletbe: L á z á r Pál mikalakai és ifj. G á l János ottlakai tanítók.

A jövő évi közgyűlés kerülvén tárgyalás alá, a jelen voltak annak színhelyétől B o r o s j e n ő t jelölték ki.

M á d a i Mátyás elnök ezután megköszöni a beléje helyezett bizalmat, s mivel, hogy mandátuma lejárt, leteszi az elnöki tisztet, s kéri a közgyűlést ejtse meg a tisztújítást.

A gyűlés vezetését ekkor G e l l é r János korelnök vette át, aki a kiküldött bizottsággal megejtette a jelölést.

A választások eredménye a következő lett:

Elnök: D e o s y Géza, alelnökök: M a l l á r Ferenc és V a r g a Károly, titkár: S z o m o r u István, Köllé József, S l e i f e r Antal, pénztáros: H e r m a n n Gyula, könyvtáros: T ó t h Béla, ellenőr: E i c h e r József. Számvizsgáló bizottsági elnök: K r a u s z. Számvizsgáló bizottsági tagok: N i e d e r m a y e r János, T a k á c s Ferenc, Igazgatósági választmány: C h r i s t i á n János, S i s á k Gyula, C s a b a i Samu, B u c s i Mihály, E r n d h a r d József, N e u m a n n Armin, S z ö l l ö s s y István, A d e r m a n n Ferenc, K o v á c s Ferenc

(gyoroki), R e i m l e i n Antal, K o v á c s Ferenc (zaigmondházi), póttagok: P r i n c z i g e r Mihály, I m r i o h János.

IDŐJÁRAS.

Légnymás: reggel 7 órakor 760.8 milliméter, délután 2 órakor 759.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 19.9, délután 2 órakor C° + 27.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DN. 3, délután 2 órakor N. 3. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután borult, csepeg. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Julius 12. —

Meleg. — Szárak.

HIREK.

Julius 12. Péntek. Róm. kath. naptár: Henrik. — Protestáns naptár: Henrik. — Görög-keleti naptár (június 30.): 12 apostol zsán. — A nap két 4 óra 17 perccor, nyugszik 7 óra 54 perccor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Költsegy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Személyi hír. B u l o s i J a n k y Lajos altábornagy, a II. honvédkerület parancsnoka, Aradon idősik.

— Vizvezetési munkálatok. M a y e r F. J. az angol vállalkozó a vizvezetési munkálatokra vonatkozó feltételeket változatlanul elfogadta. Így két hét múlva már a munkát is megkezdheti, hogy az idén a legalább a főbb utozák vonalain lefektethesse a vizvezetési csöveket.

— A szindgyűlés bizottság ma d. u. 5 órakor ülést tart.

— A nagy alföldi műt. A kereskedelemügyi miniszter a duna-tisza-körösközi alföldi transversális műton szükséges beton-műtárgyak előállítását 29762 frt 30 kr. költségösszeg erejéig engedélyezte. Ezen munkák toganatósítása céljából folyó évi július hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára a m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumban, valamint a szegedi, szolnoki, b-gyulai és a radi államépítészeti hivataloknál zárt ajánlati versenytárgyalás lesz. A vonatkozó és az engedélyezett költségek után számítandó az általános feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott ajánlataikat a kitézött időpontig vagy a kereskedelemügyi miniszterium segédhivatali főigazgatójánál, vagy a nevezett államépíté-

gorúságában gazdag és meleg szeretet rejlett a leány iránt.

Meta nagyon sok gondot okozott neki. — Midőn gyermekét szive alatt hordozta, azt kívánta, hogy fiú legyen és ebben a képzelődésben is élt, s nagyon keservesen csalódott, midőn leányt szült. És ez még nem volt elég: erőteljes érvény, ösztönszerűleg irtózott a gyöngéktől és erőtlenségtől, és midőn látta, hogy egy parányi, vézna leányt szült világra, szégyenként tekintette azt. Nem volt képes megérteni, hogy mikép adhatott ő életet egy ilyen piczi, sajnálatraméltó, erőtlén lénynek, s alig akarta elhinni, hogy a piczike nem valami oserélt gyermek? Így azután az anya első napjai keservesen és nagy gondok között teltek.

Mikor a gyermek idősebb lett néhány hónal, beteg lett, s közel volt a halálhoz; de ekkor a szendergő anyai szeretet egyszerre felbredt, s szive tele lett érzelmmel, fájdalommal és keservvel a piczike iránt. És ekkor megfogadta, hogy ha gyermeke életben marad, minden erejét megfeszíti, hogy amit a természet ehibázott, helyrehozza, s erőteljes, egészséges nőt neveljen leányából, egy oly leányt, ki helyettesíthesse mellette a fiút.

E közt és leánya maga elé, elkekerítette ez-zel a saját leánya életét is. Egyedül a szigorúság vezette őt, s elhitette magával, hogy ezzel kötelességet teljesít és megalapítja leánya boldogságát. Minél idősebb lett a gyermek, annál kevésbé értette meg őt és amit

megérthetett volna, azt nem akarta megérteni.

A leányka továbbra is gyöngye és vézna maradt, s tíz éves koráig beteges, — Lotta is az volt gyerekkorában — de Meta jelleme és érzelmvilága egészen elütött anyjától, ellentéte volt annak, amilyennek az anyja akarta. Könnyen sebezhető jellemmel és gyöngéd, hajlékony érzelmmel bírt. Minden durvaság és nem szép, vérgig sértette, s nagyon érzékeny volt a barátságtalan szavak iránt.

Es éppen emiatt korholta át az anya, s midőn a leány félreösmerve, szigorú és igazságtalanul pirongatva érezte magát, zárkozott lett, bizalmatlan anyja iránt, és érzelmei, miknek nyilatkozását csaknem betiltották, titkoszerű, túlfeszített ábrándozásba oaptak át.

Szomjazott a szerelem és szeretet után; keserű könyeket hullatott anyja szigorúsága miatt, anélkül, hogy gyanította volna, hogy anyja szive épp úgy vérzik, mint az övé.

Es minél nagyobb lett a leány, annál mélyebb lett az ür közötté és anyja között.

Metának jó feje volt; az iskolában mindig első volt, és legkedvesebb foglalkozása volt: elmélyedni valamely könyv olvasásába.

De éppen ez élvezettől kellett megfosztania önmagát.

Mert Rask asszony nem tudta elképzelni, hogy mikép kedvelhet valaki oly ostoba, tapasztalatlan jogtudatosságot, minő az olvasás; s midőn Meta tanítói azt tanácsolták, hogy engedje a leányt át hivatásának, hogy tanító-

nővé képezhesse magát, Raskné nem-mel felelt. Az ő leányának egy erőteljes, munkás nőnek kell lennie, egy olyanak, kit egy derék ifjú feleségül vehessen, de nem oly kisasszonynak, ki henye életet él, ki — isten bocsásson meg neki — még egy tal ételt sem képes elkészíteni. És ettől a peroztól kezdve eltöltötte leányának az olvasást, mely nem szükséges az iskolába járáshoz.

Egy ideig ott tartotta Metát a boltban, hogy segítsen neki, s hogy folyvást a szeméi előtt legyen, de csakhamar fel kellett hagynia ezzel, mert minden viaszasan ment. — Azután bevezette Metát lassanként a háztartásba, de azért a nehezebb dolgokat itt is Raskné végezte. A szegény kis leány semmire sem volt alkalmas!

Valósággal a gond gyermeke volt e leány! Raskné gyakran töprengett azon, hogy mit vétett a sorsnak, hogy ilyen gyermekkel látta el, ki minden óhajával ellenkezésben állt?

Es ekkor azon gondolkozott, hogy mily boldog lenne, ha a végzet egy fiút adott volna neki, — egy erős, friss, élénk, egészséges fiút, gyakorlatiasat, mint ő, törekvőt, mint ő, minden ostoba bogarak és ábrándozás nélkül, mikor Meta feje tele van, — egy világos fejű, egészséges gondolkozású fiút, ki segítségére lett volna a boltban és átörökölte volna azt az ő halála után.

(Folytatása következik.)

szeti hivataloknál nyujtsák be. Ajánlatokat úgy az összes műtárgyakra, mint egyes csoportonként is elfogadnak.

— **Új magyar nemes.** A király dr. Gross Albert Bihar vármegyei tiszteletbeli főorvosnak és törvényes utódainak, nevezettnek hosszúságos orvosi működése közben szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet díjmentesen adományozta.

— **A minorita templom festése.** Az aradi minorita templom belső renoválása nagy részben készen van immár. A mennyezetet gyönyörű freskók és bibliai tárgyú falfestmények ékesítik, melyek mint távlati képek, akár színezés, akár technika dolgában kiállják a legszigorubb bírálatot is. A munkát Barina Kálmán akadémiai festő végezte, s ő is fogja befejezni. A minoritarand megbízásából János Demjén rendfőnök elismerő oklevéllel tüntette ki a tehetséges, fiatal festőt, kire pályáján még fényes jövő vár.

— **Népességmozgalom.** Az elmúlt héten meghalt 26 egyén, 15 fi, 11 nő, arányszám 288 pro mille. Ezzel szemben született 32 gyermek, 16 fi, 16 nő nemű, arány 354 pro mille.

— **Bíróválasztás Szemlakon.** Kócsik Adám, Szemlak község volt bírja — mint levelezőnk írja — többrendbeli hanyagság miatt állásától elmozdított. Tegnapi estétett meg az új választás, melyen Héi András földbirtokos választatott meg nagy többséggel. A választás a legnagyobb rendben folyt le.

— **Két új sarkantyú.** Az alsó Marosparton két új sarkantyút építenek s egy hét alatt be is fejezik a munkálatokat. Ez egy része ama partvédelmi munkáknak, melynek teljesítését annak idején a közigyűlés elhatározta.

— **Adósságfigyelme.** A pénzügyminiszter a pénzügyigazgatósághoz a közadók erélyes beszédét illetőleg hosszabb körrendeletet intézett. A körrendeletből kiemeljük a következőket: A mint egyik vagy másik hátralekossal a fizetőképesség még az aratás általános befejezése előtt beáll, ellene a végrehajtást az összes tartozásukra nézve ejtse meg. A zálogolási jegyzőkönyvek a helyszínen felveendő, keltezendő, végrehajtást szenvedett, két tanu, s a végrehajtó által aláírandók, mert ellen esetben nemcsak érvénytelenek, hanem hamis okmányok s bírói megtorlás alá esnek. A zálogolás napjától számított 14 nap után az árverés legfeljebb 4 héten belüli határidőre kitűzendő. Minden egyes hátralekossal tétel zálogolás által biztositandó és különös súly tekintendő a 100 frtot meghaladó adó és illeték tételekre. A község előjárói tagoknál hátralek semmi szín alatt megtűretni nem fog. Végül a rendelkezések betartását szorgalmazza, még az előjáróságok részére tartalmaz utasításokat és többrendbeli tanácsokat.

— **Kerékpárosok megszámozása.** Az Aradon is nagy számba levő biciklisták figyelmébe ajánljuk az alábbi érdekes hírt: A fővárosban nap-nap után szaporodik a kerékpár-sport, hivatának a száma. A sok kerékpár azonban mindjobban veszélyezteti az utcai forgalomban a közbiztonságot, mert a főközlekedési vonalak föl lén szaggatva, ők is kénytelenek a szűkebb utcákon járni. Mivel pedig a száguldozó biciklisták számos embert és gyereket elgázolnak s a lovakat megvadítják, a budapesti főkapitányság meg akarja rendszabályozni a kerékpárosokat. Mint értesülünk, külön adót fognak kivetni rájuk, ezenkívül elrendelik, hogy nagy bádogg számokattűszenek kibiciklijűkre úgy, a mint ez Bécsben és a külföldi nagy városokban van. E számok által igen könnytvé válnék a kerékpárosok hatósági ellenőrzése.

— **Megfelelőbbített orvosválasztás.** A Szemlak községi orvos választását 10 bizottsági tag megfelelőbbizta. Mint levelezőnk biztos forrásból értesül, a megye a választást nem fogja jóváhagyni és így rövidesen új választás lesz.

— **Szerencsétlen hintázás.** A radnai-ut 10. számú házban tegnap Brasch Mikea 10 éves fiúcska hintázott, mit sem gondolva arra, hogy leesik, csak egyre magasabbra röpítette magát a levegőben. A nagy lengés

következtében elveszítette az egyensúlyt s a szédülés annyira elfogta, hogy a fiúcska lezuhant és a lábát kitörte. A szülők azonnal orvosért küldtek, aki a beteget megvizsgálva kijelentette, hogy a láb a legrosszabb helyen van kitörve. A beteget a szülői háznál gyógykezelik.

— **Herczegfiú a halál torkában.** Cudálatos véletlen mentette meg az életét Solms herceg háros éves fiúcskájának, a ki Müllesdorf állomás közelében kibukott a gyorsan haladó vasuti kocsi-ból. A vonalon óriási szélvihar dühöngött és a nagy szélvész felszakította a vasuti kocsi ajtaját, a mely mögött a kis herceg gondtalanul játszott. Az ajtó kinyílása folytán a gyermek elvesztette az egyensúlyt és lezuhant a kocsi párkányára, onnan a töltésre. A vonatot rögtön megállították, a vasuti személyzet élén a herceg udvarmesterével, a fiú öszeszúzott tettemének keresésére indultak. A gondviselés azonban öröködtélele felett és a holttestet kétségbeesetten kereső emberek vigan elébe szaladt a kis herceg, aki könnyű bérhorzsolásokon kívül más sérülést nem szenvedett.

— **Letartóztatott anarkista.** A bécsi rendőrség tegnap letartóztatott egy állomásnélküli aranyművesegedet, a kinél elfogatása alkalmával egy élesre köszörült tört, több alkulcsot és fogókat találtak. A rendőrségnél Kohaut Bélának mondta magát. Lakásán sok anarkista irományt és nyomtatványt találtak, a melyeket lefoglaltak és megsemmisítettek. Kohaut a rendőrségnél bevallotta, hogy anarkista, és kiderült róla az is, hogy összeköttetésben áll a bécsi szocialista munkászervekkel. A rendőrség a lefoglalt iratokból azt következteti, hogy Kohautnak nagy összeköttetései vannak külföldi agitátorokkal, és ez irányban folytatják ellene a vizsgálatot. Kohautot ma átkísérték az államügyészeg börtönébe.

— **Öngyilkosság egy séta miatt.** Pozsonyban egy szép leány, Bader Eugenia, meg akart válni az élettől, mert szülei nem engedték, hogy sétára menjen. A leány az első fellobbanásában kifutott a második emeleti lakás folyosójára s ennek feltűnően alacsony korlátján át az udvar kövezetére ugrott. Az öszszefutott családtagok s a ház lakói azt hitték, hogy a leány szörnyet halt, de az előhívott orvosok eszméletre hozták. Csak csipő csonkját törte el s egyik karját zuzta össze. Most súlyos betegen fekszik.

— **Az özvegy trónörökösné és a csipkeverőnő.** Stefánia özvegy trónörökösné egy mulatságos kis kalandjáról kell megemlékeznünk. A főhercegnő Toblachból egy közelfekvő erdőbe sétált s utközben egy csipkeverő asszonnyal találkozott, a ki nehéz büröndöt cipelt a vállain. A kir. hercegnő megszólította:

— Ugy-e nehéz a bürönd? — kérde részvétellel.

— Van mit cipelni, — volt a felelet — ha valamit akar venni asszonyság, néze meg; gyönyörű csipkéim vannak.

— Segítek-e a baján, ha mind megveszem? — Megbizsem azt! Ha nem adok el semmit, nem tudok megélni; tíz gyereket tartok.

A főhercegnő kibontotta a büröndöt, kiválasztott egy egész csipkekollekciót és azt mondta az asszonynak, hogy kövesse. Az erdő egy kies, árnyas helyére mentek, a hol a kis Erzsébet főhercegnő játszott. A trónörökösné a szegényes asszonyt a társaságba vezette és a jelenlevő udvarhölgyeket fölkérte, hogy vegyenek csipkét. A csipkeverő asszony ennek következtében ugyancsak busás nyereséggel adott tal a csipkéin. Mikor nagy hálálkodva el akart menni, a főhercegnő egy aranyat adott neki, mondván:

— Itt van, ezt a legfiatalabb gyermekének küldöm ajándékkul.

A csipkeverőnő csak Toblachban tudta meg, hogy kinek adta el a csipkéit.

— Megint cirksusz jó. A jövő hét közepe táján jó Aradra Hoske Henrik cirksusz-társulata Debreczenből.

— **Párisi dráma.** Párisból távirják, hogy Henry Herzard, alig 18 éves fiatal ember rég óta szerelmi viszonyt folytatott a 16 éves szép Monin Jeanne-nal. Mindaketten gazdag uri családból származó gyermekek voltak, s valami zártkörű házimulatságon találkoztak s szerették meg egymást. Mivel a szülők nagyon vigyáztak Jeanne-ra, a fiatalok csak nagy nehezen láthatták egymást, a házon kívül, a hova az ifjú nem mehetett gyakran, nehogy feltűnést keltsen. De a szerelmeseket a sok minden-

féle akadály ravaszúságra tanította. Így aztán néha-néha mégis kínálkozott alkalom a találkozásra. Ilyenkor a fiatal szerelmesek valamelyik külvárosban találkoztak, de kis idő múlva ismét válniok kellett, nehogy rajta ériék őket. Akármennyire is óvakodtak ettől, egy napon mégis észrevette a gyermekeket valamelyik szomszédjuk. Félelmük még nagyobb lett, mikor az kijelentette, hogy tiltott szerelmöket elmondja a leány szüleinek. A szerelmes pár látva, hogy nincs mentség számukra, a halálra határozta el magát. Titokban összejöttek hát ismét, ezuttal utoljára. A szerencsétlen fiú a vele hozott revolverből először imádottjára, aztán önmagára lött. A golyók jól találtak, a gyermekek szíven mentek keresztül. A két holttestet egy koporsóban fogják eltemetni.

— **Pusztító felhőszakadás.** Daruváron a néhány napi folytonos esőzésől már amugy is megdagadt Réka patak, mely a városon keresztül folyik, kiöntött és irtózatos károkat okozott. A víz az országutakat mindenfelé előntötte s a hidakat elvitte, úgy, hogy a szomszédos falvakkal való közlekedés teljesen megakadt. Daruvárra két malmot hozott le a megáradt patak; itt már több ház összedőlt, azonfelül két kis gyermek a folyóba fullt. A felhőszakadás a legtöbb kárt a fürdőhöz tartozó parkban okozta, tönkretéve az utakat s a szép ültetvényeket. Elvitte ezeken kívül a parkot és a várost összekötő hidakat is, úgy, hogy a parkban levő épületekben lakó fürdővendégek teljesen el lettek zárva a várostól. A fürdőigazgatóság mindent elkövetett, hogy a pánikot eloszlassa. Az igazgatóság már megkezdte a park némely kevésbé elpusztított részének helyreállítását. A park teljes helyreállítása a gyors munka dacára még néhány napig eltart. A víz a vetésekben is óriási kárt okozott. Magánosok csak annyiban szenvedtek kárt, hogy a patak közelében fekvő házak pinocéi és kertjei el lettek öntve.

— **Vasuti karambol.** Véres ütközés ugyan, de azért csak kisebb fajta. Szegeden egy az ottani legelőről megszabadult tehén állt tegnap éjjel szemközt a budapesti vonattal a dorozsmai állomás mellett. — A dühös tehén rosszul járt, mert a vonat keresztül ment rajta s elvágta a lábait. A mozdony különben észre sem vette az akadályt s csak akkor látták, hogy valami baj történt, mikor véres kerékek ért a szegedi állomásra.

— **Megőrült a szinpadon.** Tragikus eset történt Berlinben Wesselsky Károly, a nemzeti színház tagja, a szinpadon hirtelen megőrült. Egy szenzációs darabot adtak elő, a melynek a címe: „Az örök t.” Az utolsó előtti jelenetben Wesselsky kiáltozva futott ki a szinpadra, a hol csakhamar öszszergyott, de még akkor is folytonosan a szerepét ismételtette. — A művészek már voltak delirium tremens rohamai.

— **Dankó Pista társulata** tegnap Győrön játszott az intelligens nyaraló közönség nagy tetszése és elismerése mellett. Minden dala után olyan tapsvihár és éljenzés zúgott fel, hogy a szereplőknek az egyes ének számokat többször is meg kellett újrázni. Ma Dankó társulata ismét Aradon játszik a Dobránszky-féle sörösművészekkel. A magyar dalköltészet és hamisítatlan, tisztaparti nótákat szerető, művelt közönség figyelmét ezuttal is felhívjuk a kellemesnek kínálkozó estére.

— **A vérvád meséje.** Rémes hír futotta be tegnap délután Debreczen városát. Szájról-szájra terjedt el, hogy egy magas szőke zsidó ember apró gyermekeket akart legyilkolni a csapókülvárosi temetőben. Mint a „Debreczeni Hírlap” írja, a rémhír csakhamar valótlannak bizonyult, de a rendőrség előtt öszszeverődött népet még rendőri beavatkozással is alig bírták megnyugtanni. Az egész eset, a melyet oly szenzációssá fújtak fel, a következő: Korsinszky Ferencz izraelita ember ma délután a csapókülvárosi temetőnél három özizánygyermeket talált, a kikhez a következő szavakat intézte:

— Gyerekek, mutassátok meg a temető környékét, adok két krajozárt.

A gyerekek megijedtek a magas embertől, anyjukhoz futottak, akik aztán óriási lármát csaptak.

— Ez az ember a gyermekeinket meg akarta élni.

Öszszesődött a nagy néptömeg, szájról-szájra terjedt el a hír s csakhamar azzal vádolta a néptömeg a megrémült embert, hogy rituális gyilkosságot akart elkövetni. Rend-

örök aztán felkísérték az izraelitát, követve százakra menő emberektől. Az első kertületi kapitányságnál szembesítették a gyermekekkel s ott kísült, hogy támadt az egész rémhír. A rendőrség előtt türelmetlenkedő néptömeget pedig csak nagy ügygyel-bajjal tudták szétoszlatni.

— A szegény visz a halálba. Tóth János jó egyetértésben volt a vele egy házban lakó Tóth Samuval. Jó ideje azonban észrevette Tóth Samu uram, hogy a pinczéjében álló borokat hébe-hóba megdézsmálja valaki. Gyanuja menten Tóth János ellen fordult, a kit látott olykor a pinczegádor körül settenkedni. Utána lesett hát s a mult napokban uzsonnatájt rajta is kapta Tóth Jánost, amint az legjobb borát kóstolgatta. Fölfortyant benne a méreg, rázárta a pinczeajtót s tanukat hivatott. Nagy szegénykezve kellett ezek előtt beismerni a fogadatlan vinczellérnek, hogy ő iszogatta a borokat. A szegény ember annyira szívére vette a dolgot, hogy bemenve a szobájába, alig egy órával később felakasztotta magát. Hátrahagyott leveleiben, melyekben fiától és feleségétől vesz bucsút, ezeket mondja: „Nem tudnék én pironkodó arczozni élni, — a szegény kerget a halálba, hát ne sírassatok.”

— Verekedés diákok és tiszték között. A karlsruheban állomásozó dragonyos ezred két tisztje néhány nappal ezelőtt egy korosmában összeverekedett két diákkal. A verekedésnek provokálás lett a vége, de miután a becsületbeli tárgyalások sokáig húzódtak, a két tiszt megjelent az egyik fél szülőinek lakásán és a provokáltnak a lakásán otthonegyedül levő nővérét, a ki az ajtót el akarta előlük torlaszolni, több-szurással karján megsebesítették. A házban egyetlen férfi-családtag sem volt otthon. Az eset parancsnokság szigorú vizsgálatot indított meg ebben a dologban.

— Találtak a lóvasut egyik kocsjában egy fekete női gallért, melyet igazolt tulajdonosa a közuti vaspályatársaság irodájában átvehet.

HYMEN.

Aranyosi Béla, a Mittelman gyár tisztviselője eljegyezte özv. Steinberger Sámuelné szép leányát, Francziska kisasszonyt.

Stelner Soma aradi nyomdász eljegyezte Budapesten Häusler Berta kisasszonyt.

MULATSÁGOK.

Szombat este.

— Jolán kisasszony levele. —

A postások igen kedves emberek a szerkesztőségben, csak mindig hoznak, sose visznek. Nagyon szeretjük őket. Tegnap is — merész mosolyal az ajkán — jönn a mi postásunk és egy rózsaszínű levelet ad át. Az írásról mindjárt megismertem: Jolán kisasszonyt.

Jolán kisasszonyt, Önök már ismerik az első leveléből, ide iktatjuk a másodikát is:

Kedves Szerkesztő Ur!

Mielőtt már írnék, fogadja hálás köszönetem azért, hogy a papára úgy rájlesztett. Amint elolvasta azt a cikket, behívt és magához és csak annyit mondott:

— Szombat, este megyünk a bálba.

Nekem kötelességem kedvem támadt erre és azt válaszoltam:

— Most már késő papa, most már nem lehet, mert olyan rövid idő alatt nem lehet a ruhát elkészíteni.

A papa ijedt hangon válaszolt:

— Az istenért leány, mit akarsz velem tenni? nem olvastad az újságban, hogy ha nem vislek, hát tudom is én mit csinálnak velem.

Kérő hangon folytatta:

— Nézd kis leányom, talán nem késő. Inkább egy új ruhát, kapsz, egy egész újat.

Aztán milyen nagyszerű táncostély lesz! Megsugom neked, hogy a leányok mindegyike egy pánzes levelet fog kapni, a melybe a táncostélyen kívül 1300 forint lesz. No kedves leányom, ilyen mulatságban, hol a rendezőség ilyen gavaléros, nekünk és mindenkinek a ki oda való, ott kell lenni.

Képzselheti szerkesztő ur, hogy milyen örömet éretem én ezalatt, hiszen egyetlen és összes vágyam, hogy ott lehessen a kereskedő ifjak szombat esti táncvigalmán.

Es ha jól meggondolom, est egyedül a szerkesztő urnak köszönhetem.

Hálás is leszek érte: tudja mit, küldjön valakit a redakcióból el a bálra és én vele tánczolom a supé-csárdást. Jó?

Tisztelettel: Jolán.

Eddig tart a levél. Mikor a szerkesztő ur elolvasta, odaszólt hozzám:

— Uram, én mint a mulatság-rovat vezetője, vegye tudomásul, hogy a kereskedő ifjak szombat esti táncvigalmán a supé-csárdást Jolán kisasszonnyal fogja táncolni.

A szerkesztő ur rendelkezésére csak egyet lehet tenni: engedelmességni.

Most csak arra vagyok kíváncsi: milyen az a Jolán kisasszony?

Ha olyan szép is, mint a milyen szellemes és okos leveleket tud írni, akkor azt hiszem, hogy a kereskedő ifjak táncostélyén a legboldogabb supé-csárdás táncos én leszek.

AJAX I.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Letagadott kölcsön. Morailla Petru silói parasztnak anyósával állandó kölcsönnyelletei voltak. Egész jól mentek volna a dolgok, ha közbe nem jö egy epizód, mely abban állott, hogy Morailla Petru feleségét elkergette. A kölcsönző anyós erre az eseményre követeltea mintegy 400 forintnyikölcsönzött összeget. A dologból per lett, melynek folyamán Morailla megesküdött, hogy ő nem vett kölcsön anyósától. Hamis eskü miatt tegnap ítélték el Moraillát, mivel a bizonyítási eljárás beigazolta, hogy ő tényleg vett kölcsön anyósától. Hét hónapi börtönt kapott.

§ A tulipános láda. Róth Zoltán Nándor Világoson lakik és szokott tulipános ládákat készíteni. Elment hozzá Mócz Vasillie világosi paraszttasszony és kialakított egy tulipános ládát 3 forint 40 krra. Mikor fizetett egy 5 forintot adott neki, melyet a derék asztalos elitt és azután se vissza nem adta, sem a tulipános ládát nem adta esérébe. Sikkasztás vétsége miatt 8 napi fogházra ítélték.

Ma pénteken, július hó 12-én
Dobránszky
kerthelyiségében
Dankó Pista
daltársulatának
BUCSU
HANGVERSENYE.

Kellemetlen idő esetén a teremben
Belépti-díj 30 krajczár.

TÁVIRATOK.

A király Kolozsváron.

Budapest, július 11. (Saját tud. táv.) A király végleges megállapodás szerint szeptember huszonhetedikén érkezik Kolozsvárra. Délelőtt a méltóságokat és a küldöttségek fogadja miután villásreggelizik. Délután Bánffy-Hunyadra utazik, hol 26-áig marad.

A macedóniai kérdés.

Belgrád, július 11. (Saj. tud. táv.) Ide érkezett jelentések szerint Macedóniában és O-Szerbiában teljes nyugalom uralkodik.

Bukarest, július 11. (Saj. tud. táv.) Az oláh kormány is jegyzéket küldött Szófiába, mely a bolgároknak a macedóniai kérdésben a kellő mérsékletet ajánlja.

Szófia, július 11. (Saj. tud. táv.) A kormány azon körirattal egyidejűleg,

melyet a diplomaciai ügynökök kívánása folytán a macedóniai határ megfigyelése tárgyában a praefektusokhoz intézett, egy titkos ugyancsak a praefektusokhoz intézett körlevélben meghagyta, hogy a macedóniai ügyben megalakult bizottságot tevékenységében ne háborgassa.

Szerbia és a sertésbehozatali tilalom.

Beigrád, július 11. (Saj. tud. táv.)

A szerb kormány megvizsgáltatta sertés-telepeit magyar állatorvossal és ennek véleménye alapján a magyar kormánytól kéri a szerb sertések tilalmát visszavonni s a szerb sertések részére járványmentes helyet kijelölni.

Politikai krízis Koreában.

London, július 11. (Saj. tud. táv.)

Koreában kiütött politikai krízis miatt a japán követ azonnal visszatért Koreába. A királyné pártja, mely ellenzi a japán reformokat, ismét felülkerekedett.

A bolgár küldöttség a csárnál.

Pétervár, július 11. (Saj. tud. táv.)

Hír szerint a csár a bolgár küldöttséget elfogadja kihallgatáson.

Pétervár, július 11. (Saját tud. táv.)

A bolgár küldöttség tegnap megkoszoruzta második és harmadik Sándor csár koporsóját, miközben Klement metropolita beszédben lerótta a bolgárok háliját.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenge és Balog eszég jelentése. —

Budapest, július 11.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyöngén kínáltak, a vételkedv szintén gyenge volt s az irányzat kellemesebb lett. Elkelt 12000 mm. 2 1/2—5 krral magasabb áron.

	mmára	kilogramm	frt
Tiszavidéki	100	81.5	6.95
"	100	81.5	6.95
"	300	81.	6.92 1/2
"	100	80.	6.85
"	100	80.	6.85
Pestvidéki	100	80.5	6.80
"	300	80.	6.80
Bácskai	700	77.5	6.75
Dunai	2800	77.5	6.62 1/2
Raktárokon	2400	81.5	7.—
"	3000	77.5	6.62 1/2
Zab	100		6.60
"	100		6.45
"	100		6.40
"	100		6.35
"	100		6.20
"	200		5.95

Határidőüzlet: Amerikából érkezett igen szilárd jegyzések dacára nálunk változatlanul indult az üzlet buzában, miután tegnap délután a tetemes fedezésekre 10—15 krral emelkedett s közép forgalom mellett változatlanul zárult, Tengeri lanyhábban indult s tekintettel a gyenge forgalomra zárlatig úgy is maradt.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	6.80—6.85
Buza május—júniusra	6.96—6.98
Őszi rozs	5.59—5.60
Tengeri május—júniusra	4.89—4.90
Tengeri július—augusztusra	5.92—5.93
Őszi zab	5.62—5.63
Repose	9.40—9.45

Külföld: New-York: bazára 2 1/4—3 1/8 tengerire 7/8—1 1/8 szilárdabb Chi cago: bazára 2 1/4—3 tengerire 1/2—1 szilárdabb, Páris és Liverpool szilárd, London lanyha.

Értéktőzsde: Külföldi bonyodalmak következtében nálunk ma tetemes lanyhással indult az üzlet, míg később külföldi szilárd jegyzésekre nálunk is szilárdabbak lettek az árfolyamok.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	401.30
Magyar hitelrészvény	490.50
Osztrák államvasut	439.25
Rima-Murányi	294 —
Lombard	112.25

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi július hó 10-én. Hízott sertés árak. 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felül sulyban) — krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) 60.—61. krig. Főtal nehéz (páronként 320 kg-ron felül sulyban) 56.—57. krig. Főtal közép (páronként 251—320 krig sulyban) 55.—56. krig. Főtal könnyű (páronként 250 kg-ron terjedő sulyban) 55.—56. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felül sulyban) — krig. — Közép (páronként 220—280 kg-ron sulyban) — krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ron terjedő sulyban) — krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg-ron felül sulyban) 49.—59. krig. Közép (páronként 220—260 kilogramm sulyban) 49.—50. — krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ron terjedő sulyban) 48.—49. krig. Sertés létszám 1895. július hó 8-án volt készlet 30436 darab. 1895. július hó 9-én felhajtattott: — darab. 1895. július 9-én elszállított 138 db. 1895. július 10-én maradt készletben 30298 db. — A hízott sertés üzletirányzata: A forgalom csekély.

S z e s z ü z l e t.

— Julius 11. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 53 forint 25 krajczár, kicsinyben 53 forint 75 krajczár, per 100 liter % beleértve 35 forint fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, július 11. d. u. 5 óra.

Buza bányási új	6.70—6.95
Buza tiszavidéki	6.75—7.—
Buza pestvidéki	6.70—6.95
Buza fejmegyei	6.70—6.95
Buza bácskai	6.80—7.05
Rozs új, elsőrendű	—
Rozs új, másodrendű	—
Arpa takarmány	—
Arpa égetni való	—
Arpa sörfőzdei	—
Zab	6.15—6.20
Tengeri bányási	6.25—6.55
Tengeri másremű	6.10—6.15
Káposzta-repce bányási	8.75—9.—
Kóles	6.—6.60
Buza márczius—április	6.55—6.57
Buza szeptember—október	6.93—6.95
Buza május—június	5.57—5.59
Rozs szeptember—október	4.85—4.87
Tengeri május—június	6.85—6.87
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	—
Zab márczius—április	—
Zab szeptember—október	5.58—5.60
Káposzta-repce augusztus—szeptember 1894.	9.40—9.45

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1895. július 11.

Magyar aranyjárdék 4%	123.75
Magyar koronajárdék 4 1/2%	100.—
Magyar arany 4 1/2%	125.75
Magyar ezüst 4 1/2%	103.25
Magyar keleti vasút 1876.	125.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar italmegváltási kötvény	101.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar nyereséjegy-sorozat kölcsön	158.50
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	146.50
Osztrák papírjárdék	101.25
Osztrák járdék ezüst	101.25
Osztrák járdék arany	124.—
Koronajárdék	101.50
1860-iki államsorjegyek	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	197.—
Magyar hitelbank részvény	490.75
Osztrák hitelbank részvény	408.20
Osztrák-magyar államvasút	489.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.60
Weitzer János gép- és waggongyár részvény	291.—
Német birodalmi márka	59.30
London	121.25
Páris	48.10

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktözsden.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1895. július 11.

Magyar koronajárdék 4%	99.80
Magyar hitelrészvény	489.50
Osztrák hitelrészvény	408.50
Anglóbank részvény	169.25
Laenderbank részvény	286.75
Bécsi bankgyesületi részvény	168.80
Déli vasút részvény	112.—
Osztrák északnyugati vasút részvény	489.50
Osztrák északnyugati (Elbevolgyi) részvény	294.—
Budapesti villamos városi vasút részvény	—
Salgó-tarjáni részvény	—
Rimamurányi részvény	290.25

Brassói kőszénbánya részvény —
Dunagőzhajózási részvény 575.—
Lloyd-társulat részvény 570.—

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Másolat: 3799/94 bftő.

Ő felsége a király nevében a kijenői kir. járásbírósa mint bünyefitő bíróság rágalmazás illetve becsületsértés vétségével vádolt Mihályffy Gyula elleni büntető ügyben az alólirt napon és helyen következőleg Itélt: Vádolt Mihályffy Gyula 42 éves rom. kath. irástudó vagyonnal bir, rom. kath. plébános büntetlen előéletű lakos a simándi községi előjáróság ellen elkövetett s a btkv. 258 §-ába ütköző rágalmazás vétségének vádja és következménye terhe alól felmentetik, ellenben a büntető törvénykönyv 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségében vétkesnek kimondatik, s azért az 1892. évi XXVII. t. cz.-ben meghatározott czélra, 15 nap alatt külföldben végrehajtás terhe mellett fizetendő s behajthatatlanság esetén a btkv. 53. §-a értelmében 10 napi fogházra átváltoztatandó 100 frt pénzbüntetésre ítéltetik. Jelen ítélet jogerőre emelkedése után az az „Aradi Közlöny“ című aradi lapban vádolt költségére közzététel körül felmerülő költségeket 15 nap alatt a külföldben végrehajtás terhe mellett vádlónak megfizetni, — s az esetleg felmerülő rabtartási költségeket viselni. — Indokok: A vád feljelentés szerint Simánd község előjárósága ezen kir. járásbírósa által megkeresett, hogy Mihályffy Gyula és társai erkölcsi és vagyoni bizonylatot terjessze be a község előjáróságra, hogy ezen megkeresésnek eleget tegyen s hogy a bizonylatot a valóságnak megfelelőleg állította ki, felszólította vádolt Mihályffy Gyulát, hogy életkorát tudassa, vádolt azonban e felszólításnak nem osak, hogy eleget nem tett, hanem a feljelentéshez csatolt s általa sajátkezűleg irtnak elismert levelet intézte a községi jegyzőhöz, a mennyiben az előjáróságot állásában oly kifejezésekkel illette, a melyekkel magát sértve érezte s megsértés megtorlásáért a bírósághoz fordult elégtételért, miután pedig a levélben használt eme kifejezés: „az oly községi előjáróság, melynek egyes tagjai alávaló hazug módon“ „az ily előjáróság nem érdemli meg, hogy tanult ember szóba álljon vele“ az előjáróság mint erkölcsi testület ellen használva a btkv. 261 §-ába ütköző becsületsértés vétségének tényálladékát állapítja meg, miért is vádoltat a btkv. 258 §-ába ütköző rágalmazás vétségének vádja és következménye terhe alól felmenteni, ellenben őt a btkv. 261 §-ába ütköző becsületsértés vétségében vétkesnek kimondani, és tekintettel arra, hogy vádolt mellett egyedül eddigi büntetlen előélete volt mint enyhítő körülmény, míg azzal az előjáróság mint erkölcsi testületnek minden jogos indok nélküli gyalázása és kisebbitése áll mint súlyosbító körülmény szemben vádoltat az ítélet rendelkezés részében meghatározott büntetéssel büntetni kellett. Az ítéletnek a lapban közzététele sértett kérelmére a btkv. 277. §-a alapján volt elrendelendő. — Jelen ítélet a felek előtt nyomban kihirdetve a felebbezési jogaira nézve kitanítván, m. vádlók abban megnyugodtak, még ellenben vádolt az ítélet marasztaló része ellen felebbezést jelentett be. Kijenő, 1894. évi december 29-én. Lázár F. kir. aljbíró a. k.

Ezen másolat, mint a kijenői kir. járásbírósnál levő eredetivel egyező, azon megjegyzéssel hitelesítették, hogy a második oldal 14. sorában három szó u. a: „tényálladékát állapítja meg“ a leíró által, mint tévesen leirt töröltetett.

Kijenő, egyeznyolcozszázkilencvenöt évi július hó nyolcozadikán.

Péterffy,
kiadó.

Másolat: 925/895. ftő.

Ő felsége a király nevében a kir. kir. e. f. törvényszék mint 1883 évi VI. t. cz. I. §-ában felsorolt büntető ügyekben másodfoku bíróság becsületsértés vétségével vádolt Mi-

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

hályffy Gyula elleni büntető ügyben, — melyben a kijenői kir. járásbírósa 1894 évi December hó 29. napján 3799. bftő sz. a. ítéletet hozott a vádolt által bejelentett és 27/895 bftő sz. a. indokolt felebbezése folytán 1895. év február hó 28-án tartott nyilvános ülésében következőleg Itélt: Tekintve, hogy vádoltnak az a védekezése, hogy a bünyefitő feljelentéshez csatolt s általa sajátkezűleg irt és aláirt levélben foglalt ama kitételek: „az oly községi előjáróság, melynek egyes tagjai alávaló hazug módon azt terjesztették felőlem, hogy az általam is sajátkezűleg Rosendorn tanító ügyét én találtam volna ki, hogy az ügy befejezése után ki fogom puhatolni, ki volt az az aljas rágalmazó“, nem a községi előjáróságra mint erkölcsi testületre, vagy a feljelentőkre, hanem az előjáróságnak meg nem nevezett tagjaira vonatkoznak, megszátozva, a hivatkozott levélnek a községi előjáróságra mint erkölcsi testületre vonatkozó ama kitétele pedig „az ily előjáróság nem érdemli meg, hogy tanult ember szóba álljon vele“ sértő ugyan, de meggyalázó jelleggel nem bír: ennél fogva az eljáró kir. járásbírósa fenti keletű és számú ítélete megváltoztatattik és Mihályffy Gyula vádolt a btkv. 261 §-ába ütköző becsületsértés vétségének vádja és következménye terhe alól felmentetik. Aradon, 1895. február hó 28-án. (P. H.) Zubor Gyula elnök h. s. k., Gallis s. k. előadó. Láta: Parecz s. k. kir. ügyész.

Ezen másolat a kir. járásbírósnál levő eredetivel egyező, hitelesítették.

Kijenő, egyeznyolcozszázkilencvenöt évi július nyolcozadikán.

Péterffy,
kiadó.

Másolat 1665/895 B.

Ő felsége a király nevében a nagyváradi királyi ítélő tábla becsületsértés vétsége miatt panaszolt Mihályffy Gyula elleni bünyefitő ügyet, melyben a kijenői kir. járásbírósa 1894. évi december hó 29-én 3799. sz. a. vádolt felebbezésére az aradi kir. törvényszék, mint másodfoku bíróság 1895. évi február hó 28-án 925. sz. alatt ítéletet hozott, Mocz Juon és Rajla Márton magánvádlóknak bejelentett és indokolt felebbezése folytán 1895. évi május hó 21-én tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén, a következőleg Itélt: A feljelentéshez csatolt s vádolt beismerése szerint is általa sajátkezűleg irtott levélnek az a kifejezése, még kevésbé állíthat ki (erkölcsi bizonylatot) az oly községi előjáróság, melynek egyes tagjai alávaló hazug módon azt terjesztették felőlem“ és továbbá „az ily előjáróság nem érdemli meg, hogy tanult ember szóba álljon vele“ és „sok mindenféle történik abban a falu házában, miről a t. jegyző urnak tudomása nincs, vagy talán ön is? ügyvédem majd kipuhatolandja.“ Simánd város előjárósága ellen általában ugy annak panaszszal fellépett bírása Mocz Juon és jegyzője Rajla Márton ellen is meggyalázó jellegűnek lévén felismerhető, ezért a kir. ítélő tábla a másod fokban eljáró kir. törvényszék ítéletének egészben az első foku bíróság ítéletének pedig részben való megváltoztatásával vádoltat a Mocz Juon és Rajla Márton sérelmére elkövetett, a btkv. 261-ik §-ába ütköző és minősülő két rendbeli becsületsértés vétsége miatt mondja ki bünyefitőnek, s a btkv. 261. és 102. §-ai alapján, őt az első foku bíróság ítéletében megjelölt czélra, módon és időben fizetendő s behajthatatlanság esetén a btkv. 53. §-a rendelkezéséhez képest, minden 10 frtot 1 (egy) napi fogházra átváltoztatandó tíz-tíz (10—10) összesen tehát 20 forint pénzbüntetésre ítélt; s ezzel a változtatással a kir. ítélőtábla az elsőfoku bíróság ítéletét vonatkozó indokainál fogva, egyebekben helybenhagyja. Miről a kir. tábla az elsőfokban eljáró kir. járásbírósa, azzal az utasítással értesíti, hogy 11187/1868. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelethez képest, az ez ügyben hozott ítéletek hiteles másolatait a vádolt felettes hatóságának küldje meg. Nagyváradon 1895. évi május hó 21-én Ratak Zsigmond sk. elnök. Polchy Mór sk. előadó. (P. H.)

Ezen másolat a kijenői kir. járásbírósnál levő eredetivel egyezik.

Kijenő, egyeznyolcozszázkilencvenöt évi július nyolcozadikán.

Péterffy,
kiadó.

M. k. államvasutak üzletvezetőség Debreczenben. 9667/1895. III. szám.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán 1895. évi szeptember hó 30-án a vasúti vendéglő bérlete lejár; ugyanazon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezenel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és «Ajánlat a m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán levő vendéglői üzlet bérletére» felirattal ellátott, nemkülönbén a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és

lepecsételt ajánlatok 1895. évi július hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, térít vevénnyel nyújtandók be; ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig 200 az az kétszáz o. é. forint készpénzben küldendő be, függetlenül az ajánlattól a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján jelen pályázati hirdetés számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában Hungária kávéház épület, II. em. 12. ajtó, a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8-12. és d. u.

2-4 óráig) megtekinthetők; miért is azon ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára szabadon választhasson.

Debreczen, 1895. április 3.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Ervényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,07	3,56	1,35
Csaba	2,28	5,52	4,37
Kétegyháza	2,54	6,10	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,34	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,52	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul.	11,20	8,18	9,40
Sofronya	11,36	—	9,58
Kurtics	11,49	8,36	10,12
Lökösháza	12,06	—	10,30
Kétegyháza	12,28	9,00	10,59
Csaba	1,19	9,23	11,44
Szolnok	4,14	11,19	2,53
BUDAPEST érkezik	7,20	1,10	6,10

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul.	2,30	6,35	4,80	7,02
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Györök	3,14	7,08	5,04	—
Paulis	3,31	7,17	5,15	—
Radna-Lippa	3,58	7,30	5,38	7,47
Konop	4,30	7,57	5,57	—
Borzova	4,50	8,18	6,18	—
Tótvár	5,21	8,35	6,39	—
Soborsin	5,40	8,53	6,58	8,48
Piski	—	11,17	9,24	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,01	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,30	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul.	3,36	3,19	1,35
Gyulafehérvár	3,58	4,04	2,18
Piski	5,07	6,05	3,57
Soborsin	6,34	8,20	4,00
Tótvár	—	8,37	4,20
Borzova	—	9,02	4,49
Konop	—	9,19	5,07
Radna-Lippa	7,36	9,49	5,45
Paulis	—	10,02	6,01
Györök	—	10,15	6,17
Glogovác	—	10,38	6,46
ARAD érkezik	8,08	10,50	6,59

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul.	5,18	8,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lökösháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,18
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délut.	délut.
NAGYVÁRAD indul.	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lökösháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,37
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul.	6,20	11,30	5,00
Uj-Arad	6,31	11,54	5,21
Németságh	6,49	12,19	5,47
Vinga	7,08	12,47	6,14
Orczifalva	7,20	1,04	6,34
Merczifalva	7,31	1,20	6,52
Szt.-András	7,48	1,39	7,12
TEMESVÁR érkezik.	8,01	2,05	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul.	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,39
Merczifalva	9,04	1,59	9,48
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik.	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT. ANNA indul.	8,00	6,35
Simánd	8,31	7,08
Kisjenő-Erdőhegy	9,15	7,51
Székudvar	9,31	8,08
Sikló	9,46	8,23
Ottlaka	10,00	8,37
Elek	10,20	8,55
KÉTEGYHÁZA érkezik.	10,35	9,10

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul.	5,20	3,00
Elek	5,33	3,20
Ottlaka	5,43	3,33
Sikló	5,56	3,47
Székudvar	6,06	4,03
Kisjenő-Erdőhegy	6,25	4,33
Simánd	6,48	5,05
UJ-SZT.-ANNA érkezik.	7,12	5,35

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	d. e.	este
MEZŐHEGYES ind.	8,00	7,00
Kamarásmaj.	8,12	7,12
Nesze	8,21	7,21
Kovácsháza	8,40	7,40
Bánhegyes	9,03	8,03
M.-Bodzás	9,25	8,25
Bánkut	9,39	8,39
KÉTEGYHÁZA érkezik.	10,00	9,00

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	reggel	délut.
KÉTEGYHÁZA ind.	5,16	3,15
Bánkut	5,34	3,37
Megyes-Bodzás	5,45	3,55
Bánhegyes	6,01	4,17
Kovácsháza	6,17	4,40
Nesze	6,27	4,54
Kamarás-major	6,34	5,03
MEZŐHEGYES érkezik.	6,44	5,15

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul.	4,45	7,00	4,10
Szt.-Tamás	5,10	7,29	4,37
Pécska	5,29	7,53	4,57
Battonya	5,59	8,35	5,29
Tompa	6,12	8,47	5,41
Mezőhegyes	6,55	9,34	6,23
Csanád-Palota	7,18	10,03	6,54
Nagylak	7,34	10,28	7,14
Apátfalva	7,56	10,57	7,39
Makó	8,15	11,35	8,20
Kis-Zombor	8,36	11,55	8,40
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,40

Szeged—Arad.

	este	d. u.	este
SZEGED indul.	6,10	2,19	3,20
Kis-Zombor	6,59	3,21	4,23
Makó	7,18	4,00	5,04
Apátfalva	7,38	4,28	5,23
Nagylak	7,53	5,00	5,54
Csanád-Palota	8,13	5,20	6,12
Mezőhegyes	8,43	6,09	6,50
Tompa	9,05	6,37	7,16
Battonya	9,17	6,54	7,31
Pécska	9,41	7,23	8,10
Szt.-Tamás	9,54	7,43	8,27
ARAD érkezik	10,16	8,10	8,54

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul.	6,40	5,10	12,25
Ötvenes	6,57	5,29	12,50
Zimánd-Ujfalu	7,04	5,35	1,01
Uj-Szt-Anna	7,21	5,54	1,23
Világos	7,55	6,23	2,18
Muzska-Magyarád	8,02	6,30	2,23
Pankota	8,15	6,41	2,53
Apatelek	8,51	7,12	3,50
Borosjenő	9,01	7,21	4,05
Bokszeg-Beél	9,30	7,47	5,03
Borossebes-Buttyin	10,03	8,14	5,54
Almás-Alcsill	10,42	8,47	6,57
GURAHONCZ érkezik.	10,58	9,01	7,19

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul.	4,14	2,10	4,45
Almás-Alcsill	4,29	2,27	5,10
Borossebes-Buttyin.	4,56	3,00	5,52
Bokszeg-Beél	5,29	3,42	7,03
Borosjenő	5,51	4,09	7,33
Apatelek	6,04	4,25	8,03
Pankota	6,41	5,08	9,30
Muzska-Magyarád	6,47	5,15	9,40
Világos	6,54	5,23	9,53
Uj-Szt-Anna	7,17	5,50	10,29
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,13	11,13
Ötvenes	7,45	6,24	11,21
ARAD érkezik	8,03	6,45	11,46

Borosjenő—Csermő.

	délut.	este
Borosjenő indul.	9,10	7,30
Csermő érkezik	10,07	8,20

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délut.
Csermő indul.	4,50	3,10
Borosjenő érkezik	5,40	4,00

Borossebes—Ményháza.

	d. e.	d. u.
BOROSSEBES-BUTTYIN indul.	10,13	8,28
Dézna	11,03	2,00
MENYHÁZA	11,45	1,25

692/1895. tkv.

694.

Árverési hirdetményi kivonat.

A battonyai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajthatónak Dulka Mátyás végrehajtást szenvedő elleni 128 frt 08 kr tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a battonyai kir. járásbírósa) területén levő M.-Kovács háza községben fekvő, a m.-kovácsi háza 126. sz. tjkvben foglalt A+3-4. sorsz. ingatlanokra az árverést 1594 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi augusztus hó 31-ik napján délelőtt 10 órakor M.-Kovács háza községében a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagyis 159 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Battonyán, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi április 26-án.

Dr. Simon
kir. jbiró.

474/95 g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a színházi kárpitos munkák kijavításának elvállalása iránt folyó év július hó 15-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár 422 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi július hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay Gyula
aljegyző.

Ágya község előjárói.

537/895.

679.

Árverési hirdetmény.

Ágya község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező 61. sz. ház, mely áll: 4 szobás lakásból, pincze, istálló és külön bormérő helyiségből, a hozzá tartozó 1 1/2 cat. hold beltekkel együtt f. évi aug. hó 19-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen legtöbbet ígérőnek 3, illetve 6 évi időtartamra haszonbérbe fog adadni.

Kikiáltási ár: ház és telek együtt 200 frt, a ház egyedül 120 frt, a telek egyedül 80 frt.

Egyebekben az árverési feltételek Ágya községében a jegyzői irodában hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Ágya, 1895. július hó 2-án.

Olasz Lajos s. k. Kis P. Mihály s. k.
jegyző. bíró.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

37451/1895. I. B. sz.

688.

Árlejtési hirdetmény.

A duna-tisza-körösközi alföldi tranzverzális müuton szükséges beton-műtárgyak előállítására 29762 frt 30 kr költségösszeg erejéig engedélyeztetvén, ezen munkák foganatosításának biztosítása céljából **folyó évi július hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára** a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium I. B. szakosztályában (Albrecht-ut 1. sz.) valamint a szegedi, szolnoki, b.-gyulai és aradi államépítészeti hivataloknál zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, azt engedélyezett költségek után számítandó s az általános feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott ajánlataikat a kitűzött időpontig vagy a kereskedelemügyi miniszterium segédhivatali főigazgatójánál vagy a fentnevezett államépítészeti hivataloknál nyujtsák be.

A későbbben beérkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Ajánlatok úgy az összes műtárgyakra mint egyes csoportonként is elfogadhatnak.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki müveletek, általános feltételek és részletes határozatok a kereskedelemügyi miniszterium I. B/3. ügyosztályában (Albrecht-ut 1. sz. II. emelet) a rendes hivatalos órákban (9-től 2-ig) naponként megtekinthetők.

Budapesten, 1895. június hó 26.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

483/1895 g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a Baross-sétányon lévő zenepavilon eladása iránt f. hó 15-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár 50 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirban.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. július 8-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay
aljegyző.

473/1895, g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi színház lépcső feljáróin, páholy folyósókban stb. szükséges mintegy 5000 m²-méter területű szoba festő munkálatok iránt folyó év július hó 15-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár m²-méterenként 12 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a vagyis 60 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi június hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay Gyula
aljegyző.

691/895. tkv.

93.

Árverési hirdetményi kivonat.

A battonyai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Kanász István végrehajtást szenvedő elleni 71 frt 27 kr tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a battonyai kir. járásbírósa) területén levő M.-Kovács háza községben fekvő, a m.-kovácsi háza 58. sz. tjkvben foglalt A + 1-4. sorsz. alatt foglalt ingatlanoknak Kanász Istvánt illető felére az árverést 1154 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi augusztus hó 31-én délelőtt 9 órakor M.-Kovács háza községében a megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 115 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Battonyai kir. járásbírósa mint tkvi hatóság, 1895. április hó 26-án.

Dr. Simon
kir. jbiró.

61271/1895.

Hirdetmény.

Közhírré teszszük, hogy a nagymélt m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak 37791/895. sz. a. kelt rendelete szerint sertéseknek Magyarországból Horváth-Szlavonországba való bevitelére és behajtására további intézkedésig tilos.

Arad, 1895. június hó 19-én.

A városi tanács.

65120/95 szám.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alólírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére 1896. évi január hó 1-től egy, esetleg hat éven át több rendbeli festett bőr-árúkból felmerülő tényleges szükségletnek szállítását biztosítani kívánván, ezen bőr-árú szállítása ezennel nyilvános pályázatot hirdet. Hat évre csak is azok tehetnek ajánlatot, kik magukat egy a modern technika fejlettsége szerint nemcsak a szállítást képező bőr-árú, hanem a keztyűiparnál használt bőrök festésére is berendezett, önálló és teljes egészét képező bőrfestőgyár felállítására és a gyárnak legkésőbbben 1896. évi október hó elsejéig leendő üzembe helyezésére magukat tökéletesítik, és ezen kötelezettség elvállalását az ajánlatban határozottan kijelentik. Ily ajánlatok előnyben részesülnek.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkekkel előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításokra nemkülönbben a bőrfestőgyár létesítésére vonatkozó részletes módoszatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltár beszerzési (A V.) szakosztályainál (Budapest Andrásy-ut 78. sz. II. emelet 54. ajtó: sz.) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított ivenkint 50 kros magy. kir. okmány bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi július hó 12-ikén déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendőek és a boríték ezen külsővel látandó el:

„Ajánlat 65120/95. számhoz.”

Bánatpénzül az ajánlati árak egy évi értékének 5%-a készpénzben vagy állami tőkékre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1896. évi július hó 11-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok valamint olyanok melyek nem pontosan és részletes módoszatok bemutatása mellett állítatnak ki; végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, nem vétetnek figyelembe.

Budapesten, 1895. év május hóban.

Az igazgatóság.